

Teitl: Title:	Polisi Plant Sy'n Cael Gofal a Rhai Sy'n Gadael Gofal
Fersiwn: Version	2
I bwy mae'r Polisi hwn yn berthnasol? Who does this Policy Relate to?	Myfyrwyr / Staff / Myfyrwyr a Staff / Arall (rhowch fanylion) Myfyrwyr Staff / Myfyrwyr

Cydraddoldeb ac Amrywiaeth / Equality & Diversity

Dolen at Gam 1 Asesu Effaith (ar Gydraddoldeb a'r Gymraeg): / Impact Assessment Stage 1 (Equality & Welsh) link:	AEG Plant Sy'n Cael Gofal a Rhai Sy'n Gadael Gofal
<i>Effaith ar yr Iaith Gymraeg</i> <i>Mae asesiad effaith wedi'i gynnal ar y polisi hwn i ystyried ei effaith ar yr Iaith Gymraeg yn unol â Safonau'r Gymraeg (94-104) a Mesur yr Iaith Gymraeg (Cymru) 2011.</i>	<i>Welsh Language Impact</i> <i>Mae asesiad effaith wedi'i gynnal ar y polisi hwn i ystyried ei effaith ar y Gymraeg yn unol â Safonau'r Gymraeg (94-104) a Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011.</i>

Adolygu a Chymeradwyo / Review and Approval

Perchennog y Ddogfen: Document Owner:	Teitl swydd / Job title Pennaeth Gwasanaethau Dysgwyr		
Ymgynghoriad/ Consultation:	Rhestrwch nhw / Please list Y Grŵp Diogelu Grŵp Cyfathrebu a Diwylliant		
Dyddiad Cymeradwyo / Date Approved	Cymeradwyaeth y Pwyllgor Mewnol e.e. Grŵp Diogelu / Internal Committee Approval e.g. Safeguarding Group	Enw'r Grŵp a'r Dyddiad / Name of group & date <i>Grŵp Diogelu 24/10/22</i>	
	Pwyllgor Cyfathrebu a Diwylliant / Communications & Culture Committee:	<i>11/01/23</i>	
	Pwyllgorau'r Bwrdd / Board Committees:	Pwyllgor Archwilio a Risg / Audit & Risk Committee:	<i>Amherthnasol</i>
		Pwyllgor Cwricwlwm a Safonau / Curriculum & Standards Committee	<i>Amherthnasol</i>
		Pwyllgor Cyllid, Pobl a Diwylliant / Finance, People & Culture Committee:	<i>Amherthnasol</i>
	Corff Llywodraethu / Governing Body:	<i>Amherthnasol</i>	
Dyddiad Adolygu: Review Date:	11/01/26		

Anfonwch y ddogfen wedi ei chymeradwyo i'w chyfieithu gan ddefnyddio'r [Ffurflen Cais Cyfieithu](#)
Send approved document for Translation using the [Translation Request Form](#)

Rhifwch bob adran a pharagraff
Please number each section and paragraph

Tabl Cynnwys

Polisi Plant Sy'n Cael Gofal a Rhai Sy'n Gadael Gofal

1. Diben	2
2. Cwmpas	2
3. Prif Egwyddorion	3
4. Cyfrifoldebau	3/4
5. Ymgynghoriad/Adolygiad	4
6. Deddfwriaeth	4
7. Y Gymraeg	5
8. Cynhwysiant	5

Strategaeth / Polisi

1. Diben

- 1.1. Mae Coleg Cambria wedi ymrwymo i ddarparu addysg o safon i'w holl ddysgwyr. Mae'r ymrwymiad i 'Blant sy'n Cael Gofal' (LAC) a Phlant sy'n 'Gadael Gofal' yn cael ei arwain gan ddeddfwriaeth gyfredol a chanllawiau cyfredol gan yr Adran Addysg.
- 1.2. Y diben yw darparu arweiniad i staff ar sut i gefnogi plant sy'n cael gofal a rhai sy'n gadael gofal gan weithio ar y cyd ag Awdurdodau Addysg Lleol, Timau LAC a Gadael Gofal.

2. Cwmpas

- 2.1. Mae LAC yn cyfeirio at bobl ifanc a allai fod yn:
  - 2.1.1. **Cael eu Lletya** - Sefydli'r trefniant gwirfoddol oherwydd bod y rhiant/rhieni ar goll neu'n methu ymdopi oherwydd salwch. Gall y trefniant hefyd fod yn rhan o gynllun amddiffyn person ifanc a drafodwyd gyda'r teulu. Yn yr amgylchiadau hyn, y rhiant/rhieni sy'n cadw cyfrifoldeb rhiant.
  - 2.1.2. **Mewn Gofal** - Dim ond os bydd Llys wedi gwneud Gorchymyn Gofal y bydd person ifanc yn cael ei roi 'mewn gofal'. Gellir cyhoeddi gorchymyn os credir bod yr unigolyn ifanc yn dioddef, neu'n debygol o ddioddef, niwed sylweddol. Fel rheol, bydd gorchymyn gofal yn rhoi cyfrifoldeb rhiant i'r awdurdod lleol ond gellir hefyd ei rannu gyda'r rhieni.

- 2.1.3. **Ar Remand/Yn y Ddalfa** - os cyhoeddwyd gorchymyn amddiffyn brys: os yw'r unigolyn wedi ei gymryd o'r cartref wrth i'r heddlu ddefnyddio eu grymoedd amddiffyn / gan lys yn gorchymyn Adran Gwasanaethau Plant i letya person ifanc sydd eisoes yn destun gorchymyn goruchwylio oherwydd ymddygiad troseddol. Gall y cyfnod gweithredu fod hyd at chwe mis.
- 2.1.4. **Gadael Gofal** - pobl ifanc sy'n gadael y system ofal ac sydd wedi bod yng ngofal yr Awdurdod Lleol am gyfnod o 13 wythnos neu ragor dros eu pen-blwydd yn 16 oed, ac sy'n cael eu cefnogi trwy lety â chymorth neu fyw'n annibynnol.

3. **Prif Egwyddorion**

- 3.1. Gall pobl ifanc LAC neu Rai sy'n Gadael Gofal fod ag un neu ragor o'r heriau canlynol:
- 3.1.1. hunan-barch isel
  - 3.1.2. safonau addysgol isel oherwydd absenoldeb o'r coleg
  - 3.1.3. perygl o bresenoldeb gwael a gadael y cwrs yn gynnar
  - 3.1.4. oedi mewn datblygiad cymdeithasol/emosiynol/gwybyddol
  - 3.1.5. cael eu bwlio neu eu bod wedi bwlio eraill
  - 3.1.6. materion iechyd meddwl
  - 3.1.7. ychydig o ffrindiau neu ymdeimlad o unigedd
  - 3.1.8. materion ymddygiadol
  - 3.1.9. cysylltiad gwael gydag eraill
- 3.2. Mae'n bosibl y bydd hyn yn eu gwneud yn agored i niwed o ran gwireddu eu potensial addysgol a'u cyfleoedd bywyd yn y dyfodol, ac felly bydd y Coleg yn cymryd pob cam i sicrhau bod cymorth priodol ac ymyriadau wedi'u targedu ar waith ar gyfer dysgwyr dynodedig o'r fath.

4. **Cyfrifoldebau**

- 4.1. Pan fydd myfyriwr wedi ei nodi yn Blentyn sy'n Derbyn Gofal (LAC) neu'n Berson Ifanc sy'n Gadael Gofal (LC), bydd y Tîm Diogelu'n gweithio gyda'r Dirprwy Gyfarwyddwr perthnasol i sicrhau:
- 4.1.1. Bod Cynghorydd Gwasanaethau Myfyrwyr neu aelod arall priodol o'r staff yn cael ei bennu fel Mentor i fonitro cynnydd yn wythnosol a chynnig cefnogaeth ar adegau allweddol, gan gysylltu gyda'r Anogwr Cynnydd yn y maes y mae'r unigolyn ifanc yn astudio ynddo. Os nad oes angen ymyriad, bydd y Cynghorydd yn cyfarfod â'r unigolyn ifanc yn rheolaidd i sicrhau y cyflawnir canlyniad cadarnhaol.
  - 4.1.2. Datblygu Cynllun Addysg Personol (PEP) cadarn mewn partneriaeth â'r Cymhorthydd Dysgu sy'n gyfrifol am y person ifanc.

- 4.1.3. Dim ond ar sail “yr angen i wybod” y rhennir gwybodaeth am y LAC neu'r LC gyda staff a bod gan yr holl gydweithwyr hynny yn deall yn briodol y materion sy'n effeithio ar y LAC neu'r LC a'r angen am gyfrinachedd.

4.2. Bydd y Swyddog Diogelu yn sicrhau bod aelod o'r tîm yn:

- 4.2.1.1. sicrhau bod y person ifanc a'r gofalwr/gofalwyr yn cael gwybod yn gynnar am gyfarfodydd coleg e.e.nosweithiau rhieni;
- 4.2.1.2. sicrhau bod y LAC neu'r LC yn cael gwybod am weithgareddau allgyrsiol a dysgu y tu hwnt i oriau arferol, a'u bod yn cael ei annog i fynd iddynt;
- 4.2.1.3. sicrhau bod gwybodaeth yn cael ei drosglwyddo'n briodol rhwng unigolion, asiantaethau perthnasol a cholegau eraill;
- 4.2.1.4. ceisio cynnal cyfarfodydd gyda phartïon perthnasol pan fydd y person ifanc yn cael anawsterau, yn enwedig os oes perygl y bydd yn cael eu gwahardd am gyfnod penodol/yn barhaol;
- 4.2.1.5. sefydlu 'tîm' gyda phartïon priodol i sicrhau bod y person ifanc yn cael profiad cadarnhaol a fydd yn arwain at gymwysterau, cyflawni a dilyniant. Bydd y 'tîm' hwn yn cynnwys y Cydlynnydd Cymorth Ychwanegol, Yr Anogwr Cynnydd / Tiwtor Personol ac unrhyw asiantaeth allanol sy'n gysylltiedig â'r person ifanc;
- 4.2.1.6. sicrhau os yw'r LAC neu'r LC “Mewn Perygl” o adael y cwrs yn gynnar oherwydd presenoldeb neu ymddygiad gwael, y byddant yn cael cymorth gan Gynghorydd Gwasanaethau Myfyrwyr mewn cyfarfodydd gyda'r Tiwtor neu Ddirprwy Gyfarwyddwr i drafod problemau;
- 4.2.1.7. sicrhau bod y dogfennau sy'n ymwneud â'r LAC neu'r LC yn cael eu cwblhau a'u dychwelyd yn brydlon i'r awdurdod goruchwyliol;
- 4.2.1.8. darparu adroddiadau'n flynyddol i Grŵp Diogelu'r Coleg.

5. Ymgynghoriad/Adolygiad

- 5.1. Bydd y polisi hwn a'r weithdrefn gysylltiedig yn cael eu hadolygu bob 3 blynedd neu ar unwaith yng ngoleuni canllawiau a/neu ddeddfwriaeth newydd sy'n cael eu cyflwyno, a'u cyflwyno i Grŵp Diogelu'r Coleg a Grŵp Cyfathrebu a Diwylliant y Coleg i'w cymeradwyo. Ymgynghorir â'r Bwrdd Diogelu Rhanbarthol a'r Grŵp Strategol Cenedlaethol (Llywodraeth Cymru) lle bo'n briodol mewn ymateb i ddeddfwriaeth a chanllawiau statudol.

6. Deddfwriaeth

- 6.1. Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Rhan 6 Cod Ymarfer
- 6.2. Codi uchelgeisiau a chyrhaeddiad addysgol plant sy'n cael gofal yng Nghymru - Ionawr 2016
- 6.3. Deddf Plant a Phobl Ifanc 2008
- 6.4. Deddf Plant 1989 - Adran 22(3)

7. Y Gymraeg

- 7.1. Gall dysgwyr a gofalwyr ddewis defnyddio'r Gymraeg neu'r Saesneg fel sy'n ofynnol gan Lywodraeth Cymru o dan adran 44 o Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011.

8. Cynhwysiant

- 8.1. Gofynnir i fyfyrwyr ddarparu manylion am unrhyw anghenion cynhwysiant a all fod ganddynt ar gais gan gynnwys y statws PDG/LC. Mae hyn yn galluogi'r Cydlynnydd Diogelu i sefydlu manylion myfyrwyr unigol cyn dechrau yn y coleg, gan sicrhau bod y coleg yn darparu'r cymorth gorau posibl yn gynnar. Dilynir y broses Gynhwysiant ar gyfer pob myfyriwr.